

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
040/21	Utvalg for næring og naturforvaltning	01.09.2021

Jfr. [Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 24.02.21.](#)

Høring og offentlig ettersyn vedr. endringer av forskrift og kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune

Trykte vedlegg:

20.08.2021	86811	Endring 22
20.08.2021	86812	Endring 23
20.08.2021	86813	Endring 24
20.08.2021	86814	Endring 25
20.08.2021	86815	Endring 26
20.08.2021	86816	Forskrift med endringer
20.08.2021	86817	Oversiktskart med endringer
20.08.2021	86818	Planbeskrivelse
20.08.2021	86819	Endring 1
20.08.2021	86820	Endring 2
20.08.2021	86821	Endring 3
20.08.2021	86822	Endring 4
20.08.2021	86823	Endring 5
20.08.2021	86824	Endring 6
20.08.2021	86825	Endring 7
20.08.2021	86826	Endring 8
20.08.2021	86827	Endring 9
20.08.2021	86828	Endring 10
20.08.2021	86829	Endring 11 og 12
20.08.2021	86830	Endring 13
20.08.2021	86831	Endring 14, 15 og 16
20.08.2021	86832	Endring 17
20.08.2021	86833	Endring 18, 19 og 20
20.08.2021	86834	Endring 21

Endring av kart over løypenett for snøscooter

Det kommunale driftspersonellet har i løpet av de to siste sesongene gjort en nærmere vurdering av løypene i Grane. Resultatet av dette arbeidet er at administrasjon foreslår 15 endringer av eksisterende løyper. Det er et mål å gjøre løypenettet mer lettkjørt ved å legge om deler av løypene som har vist seg å være noe krevende både for brukerne å kjøre i, og for driftspersonellet å vedlikeholde. Endringene vil føre til mindre kjøring i skråland og bratte partier, samt føre til mindre arbeid med vedlikehold for kommunens driftspersonell. De fleste endringene er av mindre omfang.

I tillegg har administrasjon åpnet for forslag om nye løyper og endringer av eksisterende løyper. Dette ble kunngjort i Helgelendingen, Grane Bygdeblad og på kommunens hjemmeside og facebookside, med frist 15.05.21. Resultatet av denne prosessen er at administrasjon fremmer forslag om 11 nye løyper til høring og offentlig ettersyn.

Oversikt over endringer illustrert på vedlagte kart:

1. Endring i Jamtjelldalen (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
2. Endring i Jamtjelldalen (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
3. Ny løype mellom Fjellbekkmoen og eksisterende løype ved Nordfjellslogen på Pilfjellet
(Statskog SF), etter ønske fra Trofors Skilag og bygdefolket i Austervefna.
4. Endring ved Falkgjotlia (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
5. Endring ved Danielåsen (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
6. Endring ved Risryggen (Statskog SF). Omlegging av eksisterende løype.
7. Endring ved Lia (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
8. Endring ved Lia (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
9. Ny løype ved Bruholen (privat grunn). Etablering av alternativ løype som kan benyttes når det ikke er mulig å krysse Litj-Fiplingelva.
10. Ny løype ved Hammarn i Fiplingdal (privat grunn). Tilknytning til privat grunneier som tilbyr innendørs lagring av snøscootere.
11. Endring ved Ol-Sjursatjønn (Statskog SF). Mindre omlegging av eksisterende løype.
12. Ny løype ved Krokaskardet (Statskog SF). Etablering av alternativ løype mellom Fiplingdalen og Bæråsen.
13. Ny løype ved Kvitsand (privat grunn og Statskog SF), mellom felles parkeringsplass og løypa på Nedre Fiplingvatn, etter ønske fra grunneier og hytteiere i området.
14. Ny løype ved Nyrud (privat grunn og Statskog SF), mellom felles parkeringsplass og løypa på Nedre Fiplingvatn, etter ønske fra grunneier og hytteiere i området.
15. Ny løype ved Granlia (privat grunn og Statskog SF), mellom felles parkeringsplass og løypa på Nedre Fiplingvatn, etter ønske fra hytteiere i området.
16. Endring ved Simskarbukta (privat grunn og Statskog SF), for å unngå en strekning med ustabile isforhold.
17. Endring ved Simskaret (privat grunn), for å øke avstanden mellom løypa og hyttebebyggelsen.
18. Endring ved Tøymskarlia (privat grunn). Mindre omlegging av eksisterende løype.
19. Endring ved Tøymskarlia (privat grunn). Mindre omlegging av eksisterende løype.
20. Endring ved Tøymskarlia (privat grunn). Mindre omlegging av eksisterende løype.
21. Ny løype mellom Store Svenningvatn og Kjerringvatn Gård langs gammel E6 (privat grunn og Statskog SF), etter ønske fra hytteiere ved Store og Lille Svenningvatnet og i Holmvassdalen.
22. Endring ved Kjerringvatn gård (privat grunn), etter bygging av ny E6 forbi Kjerringvatnet.
23. Ny løype ved Sætertjønn (Statskog SF), som kan benyttes når det er dårlig is / mye overvann, etter ønske fra hytteiere i området.
24. Ny løype ved Litj-Majavatn (privat grunn og Statskog SF), mellom felles parkeringsplasser og eksisterende løype ved Sætertjønn, etter ønske fra hytteiere i området.
25. Ny løype ved Langtang (privat grunn og Statskog SF), mellom felles parkeringsplass og løypa på Majavatn, etter ønske fra Langtang hytteforening.
26. Endring ved Tomasvatnet (privat grunn). Mindre omlegging av eksisterende løype, for å unngå en strekning med ustabile isforhold.

Administrasjon har sendt en formell henvendelse til berørte grunneiere, og bedt om grunneiers skriftlige tillatelse til å konsekvensutrede og legge ut endringene til offentlig ettersyn / høring, og eventuelt vedta endringene i kommunestyret 15.12.21.

Endring av forskrift for løypenett snøscooter

Administrasjon foreslår flere endringer i forskriften for kommunalt løypenett for snøscooter i Grane. Bakgrunnen er både kommunens egne erfaringer etter at gjeldende forskrift har vært i bruk i 5

sesonger, samt et ønske om å ha tilnærmet likelydende forskrifter i Grane, Hattfjelldal og Vefsn kommuner. Det er avholdt møte mellom kommunene med dette som tema.

Administrasjonens forslag til endringer (markert med gul farge) er tatt inn i vedlagte forskrift. De vesentlige endringene kommenteres nærmere:

§ 3 Åpning og stenging av løypenettet

Gjeldende bestemmelse: «Traséer som berører kalvingsområde for rein stenges seinest 25. april. Dette gjelder løype 2, 3, 4, 5, 7 og 9. Fylkesmannen kan gjøre unntak fra tidspunktet for stenging i spesielle tilfeller, etter begrunnet søknad fra kommune eller enkeltperson. Søknad fra enkeltperson sendes via kommunen. Fylkesmannens enkeltvedtak kan påklages til Miljødirektoratet.»

Saksbehandlers kommentar: I henhold til reindriftskartet i Nordlandsatlas, er verken løype 2, 3, 4 eller 5 innenfor områder som er definert som kalvingsland for rein. I tillegg kan hvert enkelt reinbeitedistrikt kreve at kommunen når som helst stenger hele eller deler av løypenettet av hensyn til reindrifta. Dette følger av forskriftens § 3 e).

På bakgrunn av dette foreslår administrasjon at § 3 endres til følgende:

«Traséer som berører kalvingsområde for rein stenges seinest 25. april. Dette gjelder løype 7 og 9. Fylkesmannen kan gjøre unntak fra tidspunktet for stenging i spesielle tilfeller, etter begrunnet søknad fra kommune eller enkeltperson. Søknad fra enkeltperson sendes via kommunen. Fylkesmannens enkeltvedtak kan påklages til Miljødirektoratet.»

§ 5 Skilting og merking

Gjeldende bestemmelse: «Løypene skal skiltes og merkes i henhold til gjeldende veileder / standard for fysisk sikring av snøscooterløyper. Midlertidige skilt og annen merking skal fjernes ved stenging av løyper.»

Saksbehandlers kommentar:

Utgangspunktet for § 5 er at kommunen har ansvaret for tilstrekkelig merking av løypene. Dette er viktig for å sikre at de som kjører holder seg i løypene slik de er vedtatt. I tillegg skal kommunen ta hensyn til sikkerheten både for de som kjører i løypenettet, og øvrige som oppholder seg i eller i nærheten av løypene. Dette følger av 4a i Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

I merknadene til § 4a (sjuende punktum) står følgende: «Løypene bør merkes med merkestikker som er utstyrt med refleks. Krav til frekvens på merkestikker må vurderes ut hva som er nødvendig med tanke på sikkerhet. Ved merking bør det tas hensyn til om løypa går over eller under tregrensen, kontrastvirkning etc. slik at det ikke er vanskelig å følge merkingen også i dårlig sikt og kritiske situasjoner. Merkingen av snøscooterløypene skal som hovedregel ikke stå hele året gjennom, men settes ut etter at snøen er kommet om høsten og tas inn før snøen går om våren. I noen områder kan det være aktuelt med fastmerking av snøscooterløypene. Dette er særlig aktuelt i områder hvor løypa går gjennom kalvingsland for reinsdyr. I slike områder kan det være vanskelig å hente inn merkestikkene på våren uten at reinen forstyrres. Slik fastmerking bør komme i stand i et samarbeid mellom kommunen og fylkesmannen.»

Kommunen har benyttet bambusstaker i 6 sesonger, og vi har gjort oss følgende erfaringer:

Bambusstakene er svært vanskelige å få opp i forbindelse med stenging av løypene, dette pga knutene på bambusen. Dette har gjort at driftspersonellet har vært nødt til å utsette opptakingen av staker til snøsmeltingen har kommet lengre. Dette har medført kjøring i fjellet i lang tid etter at løypene har vært stengt, kun for å få opp stakene. Dette vurderes som uheldig både av hensyn til fugleliv, dyreliv, reindrift og øvrig friluftsliv. Bambusstakene har i tillegg dårlig holdbarhet, og et betydelig antall staker har blitt ubrukelige etter kun 2-3 sesonger. Kommunen gjennomførte en spørreundersøkelse etter at løypenettet hadde vært i bruk i 2 sesonger. I den forbindelse mottok kommunen flere tilbakemeldinger

fra brukere av løypenettet om at bambusstakene synes dårlig under krevende værforhold / dårlig sikt i fjellet. Flere brukere anbefalte plaststaker istedet for bambus. Dette er imidlertid ikke et alternativ, da Statskog som er grunneier for de fleste løypene i Grane, ikke aksepterer bruk av plaststaker.

Merking av løypenettet må også ses i et økonomisk perspektiv. Driftspersonellet i Grane gir tilbakemelding om at midlertidig merking av løypene er svært ressurskrevende. Redusert arbeid med staking, restaking og innhenting av staker vil frigjøre ressurser som blant annet kan brukes til bedre preparering av løypenettet. Naturlige Helgeland og Go Extreme er reiselivsaktører som har etablert tilbud innen utleie av snøscootere og guidete turer i Grane, Hattfjelldal og Vefsn. Et godt preparert løypenett vil være helt nødvendig for slike tilbud innen reiselivet. I tillegg vil permanent staking bidra til økt sikkerhet under kjøring i dårlig vær. Det vil også være en fordel for reindrifta ved at man unngår kjøring for å ta opp staker i etterkant av at reindrifta har bedt om stenging av løyper. En annen fordel er at kommunen ikke risikerer at stakene ramler ned hvis det blir lite snødekke i etterkant av perioder med mildvær. Løypenettet i Sverige er konsekvent merket med permanente staker med reflekskryss. I Namsskogan og Røyrvik er det etablert tilsvarende merking, og erfaringene med dette er svært gode.

Etter administrasjonens vurdering vil det være hensiktsmessig å vurdere permanent merking av løypenettet, i dialog med Statsforvalteren og berørte parter (reindrift og friluftsliv). Det er da viktig at ikke kommunens forskrift er til hinder for permanent merking. I Grane går løype 7 (Kappfjell-linken – Smalvatnet) og 9 (Hjartfjellet) gjennom områder som inngår i kalvingsland for rein. Administrasjon ønsker å iverksette en prosess med formål å etablere permanent merking av løype 7. Permanent merking av øvrige løyper vurderes i etterkant av dette.

På bakgrunn av dette foreslår administrasjon at § 5 endres til følgende:

«Løypene skal skiltes og merkes i henhold til gjeldende veileder / standard for fysisk sikring av snøscooterløyper. Midlertidige skilt og annen midlertidig merking skal fjernes ved sesongavslutning. Permanent merking kan gjennomføres i samsvar med Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag».

§ 6 Drift og tilsyn (bokstav b)

Gjeldende bestemmelse: «Kommunen har ansvar for å vurdere behov for omlegging og stenging av løypene».

Saksbehandlers kommentar: Driftspersonellet for løypenettet har gjennom 6 sesonger erfart at fokkskavler og snøbruer over bekker kan flytte seg noe både i løpet av sesongen, og mellom sesongene. Det vurderes da som hensiktsmessig at driftspersonellet kan flytte traséen noe, i stedet for å stenge den aktuelle løypa. Det understrekes at det i så fall kun er snakk om noen få meter midlertidig flytting, under forutsetning av at dette ikke vil ha vesentlig betydning for de hensyn som skal ivaretas.

På bakgrunn av dette foreslår administrasjon at § 6 bokstav b endres til følgende:

«Kommunen kan gjøre mindre endringer av løypetrasè i terrenget, dersom terrenget eller kjøreforholdene tilsier at dette er nødvendig for å få en trygg og funksjonell løypetrasè. Endringen må være midlertidig, og ikke ha vesentlig betydning for de hensyn som skal ivaretas av kommunen.»

§ 9 Kjøretillatelse og gebyr (bokstav a)

Gjeldende bestemmelse: «Det må kjøpes kjøretillatelse for kjøring i løypene. Kjøretillatelsen er personlig.»

Saksbehandlers kommentar: Administrasjon fremmer nå forslag om å endre denne bestemmelsen til at løypekortet gjelder for kjøretøyets kjennemerke, i stedet for at kortet følger personen som kjører. Det er flere årsaker til dette.

Kommunen har de siste årene mottatt tips om at enkelte bruker løypenettet uten å kjøpe løypekort først. Dette er svært uheldig, da det har vært et mål helt siden oppstart at inntekter fra salg av løypekort skal finansiere kostnadene med drift av løypene. Grane, Hattfjelldal og Vefsn kommuner har engasjert felles kontrollør, som har utført flere kontroller i disse kommunene. Kontrolløren har imidlertid ikke myndighet til å kreve at vedkommende som stoppes legitimerer seg, for eksempel ved å vise fram førerkortet. Dersom løypekortet knyttes opp til kjøretøyets kjennemerke, vil det bli langt enklere å utføre kontroller i felt. Det vil da være tilstrekkelig å sjekke snøscooterens reg.nr. mot oversikt over solgte løypekort. I tillegg er det enkelte brukere som har vurdert gjeldende praksis med personlige løypekort som urimelig. Dette gjelder spesielt familier hvor begge foreldrene og flere barn deler på å bruke en snøscooter i løypenettet. Overgang til et nytt betalingssystem som er knyttet opp mot den enkelte snøscooter, vil trolig medføre en mer rettferdig fordeling av kostnadene i forhold til slitasje på løypenettet.

Grane, Hattfjelldal og Vefsn kommuner har også fått innspill fra Naturlige Helgeland og Go Extreme (reiselivsaktører med tilbud innen utleie av snøscootere og guidete turer). De har begge et sterkt ønske om at denne endringen gjennomføres, da gjeldende praksis med personlige løypekort medfører både praktiske og økonomiske utfordringer for dem.

Det er forøvrig en etablert praksis med brukerbetaling knyttet til reg.nr. også i andre sammenhenger, blant annet bomavgift og parkeringsavgift for personbiler. Det er eier av kjøretøyet med det aktuelle kjennemerket som må ta konsekvensen hvis det ikke er betalt for bompasering, parkering osv. Det foreslås nå å innføre denne praksisen også for bruk av det kommunale løypenettet i Grane.

På bakgrunn av dette foreslår administrasjon at § 9 bokstav a endres til følgende:

«Det må kjøpes løypekort for kjøring i løypene. Løypekortet gjelder for kjøretøyets kjennemerke.»

Administrasjon foreslår i tillegg at følgende ny bestemmelse tas inn i forskriften:

§ 12 Dispensasjon

Dersom det foreligger særlige grunner som ikke strider mot andre lover og forskrifter, kan kommunen etter søknad gjøre unntak fra følgende bestemmelse fastsatt i denne forskrift:

§ 3 bokstav c: Det er ikke tillatt med kjøring mellom kl. 23:00 – 07:00.

Saksbehandlers kommentar: Bakgrunnen for forslaget er at administrasjon har mottatt forespørsel fra aktører innen reiselivet om mulighet for å arrangere nordlys-safari etter kl. 23:00. Dette er drøftet på prinsipielt grunnlag med Statsforvalteren i Nordland. Tilbakemeldingen er at det ikke har vært hjemmel til å innvilge slik kjøring i løypenettet slik gjeldende forskrift er formulert. Men hvis det tas inn en bestemmelse som åpner for at kommunen kan innvilge dispensasjon fra tillatt tidsrom for kjøring, vil slike søknader om organiserte turer i tidsrommet kl. 23:00 – 07:00 kunne innvilges.

De øvrige forslagene til endringer i den kommunale forskriften vurderes som mindre vesentlige, og kommenteres ikke nærmere.

Vurdering:

Det følger av motorferdselsforskriften § 4a tredje ledd andre punktum at forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Veilederen til denne sier at nytt offentlig ettersyn er påkrevd hvis det gjøres vesentlige endringer i planforslaget etter at offentlig ettersyn er gjennomført. Administrasjon har utredet endringene i tråd med kravene i lov og forskrift, se vedlagte plan for kommunalt løypenett for snøscooter.

Det presiseres at det i denne høringsprosessen kun er de 15 nevnte endringene av eksisterende løyper og de 11 nye løypene, samt foreslåtte endringer i forskriften som er gjenstand for høring og offentlig ettersyn.

Rådmannens innstilling:

Grane kommune legger med dette ut endringer av forskrift og kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune til høring og offentlig ettersyn, med hjemmel i Motorferdsellovens § 4a, Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 4a, Plan- og bygningsloven § 11-14 og Forvaltningsloven kap. VII. Høringsfristen settes til 6 uker fra kunngjøring.

Utvalg for næring og naturforvaltning 01.09.2021:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

NNU- 040/21 Vedtak:

Grane kommune legger med dette ut endringer av forskrift og kart over løypenett for snøscooter i Grane kommune til høring og offentlig ettersyn, med hjemmel i Motorferdsellovens § 4a, Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 4a, Plan- og bygningsloven § 11-14 og Forvaltningsloven kap. VII. Høringsfristen settes til 6 uker fra kunngjøring.